

Schets 5 – Genoeg!

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.* De Heere Jezus laat met dit wonder zien dat Hij het Brood des Levens is. Hij is niet alleen de Gever van ons dagelijks brood, maar ook van het genadebrood.
2. *Actualiteit aangeven.* Er zijn mensen die niet genoeg voedsel hebben. Niet alleen hier ver vandaan, maar ook in Nederland. Het is onze opdracht om hen ook daadwerkelijk te helpen.
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* Hebben wij honger en dorst naar Christus? Hij stuurt mensen die tot Hem komen niet weg, maar verzadigt hen. Hij is het Brood dat uit de hemel nedergedaald is (Joh. 6:41).

B. Achtergrondinformatie

In Bethsaïda

De Heere Jezus nam de discipelen mee naar een eenzame plaats in de buurt van de stad Bethsaïda. Bethsaïda betekent letterlijk 'vishuis'. Het lag vlak bij de plaats waar de Jordaan in het meer van Galilea uitmondt. Filippus, Andreas en Petrus woonden in Bethsaïda. In Joh. 6:3 staat dat Jezus 'neerzat'. Dit houdt in dat Hij onderwijs gaf aan Zijn discipelen.

Gevoed door de Heere Jezus

Door de wonderbare spijziging wilde Hij de discipelen een les leren. Ze moesten leren dat Hij niet zomaar een profeet was, maar de Zoon van God. Wat God in het oude verbond had gedaan door Mozes en Elisa, deed Hij nu door de Heere Jezus. Ook moesten de discipelen leren dat het onmogelijke toch mogelijk is bij de Heere. Hij wil de mensen niet alleen voeden vanuit Zijn Woord, maar ook met heerlijk brood.

Eerst ontvangen, dan uitdelen

De Heere Jezus doet het wonder, de discipelen mogen meehelpen om het uit te voeren. Zij moeten uitdelen wat ze van Jezus ontvangen. De gerstebroden waren kleine ronde, platte koeken, die niet werden opengesneden. De vis werd tussen het brood gegeten als bij een sandwich. De vijf broden en twee visjes waren het lunchpakket van één jongen. De discipelen moesten de broden en visjes eerst bij Jezus brengen, om ze daarna weer van Hem terug te ontvangen en aan het volk uit te

delen. Wij kunnen de behoeften van anderen niet vervullen als Jezus niet eerst onze handen heeft gevuld.

Van Pascha naar Pasen

Dit wonder gebeurt vlak voor het Pascha. Tijdens het Pascha eten de Joden met elkaar de paasmaaltijd. De paasmaaltijd is het hoogtepunt van de Joodse Paschaviering. Bij de maaltijd is het de gewoonte dat de vader het brood verdeelt en uitrekt aan zijn gezin.

Voordat het Pascha wordt, wil Jezus voor Zijn hoorders ook een maaltijd bereiden. Hij wil de mensen die tot Hem komen, voeden. Aansluitend aan de maaltijd spreekt Jezus Zijn toespraak uit over het Brood des Levens. Hij vertelt over de verlossing die veel verder voert dan de verlossing uit Egypte. Zo verdeelt de Heere Jezus de broden en de vissen onder de discipelen. Zoals een huisvader dat tijdens de paasmaaltijd doet. De discipelen geven de brokstukken op hun beurt aan de aanwezige mensen. De geroosterde broden worden niet met een mes gesneden, maar met de vingers gebroken.

Meer dan genoeg!

Alle twaalf discipelen hielden een mand vol met voedsel over. De manden waren gevlochten manden, die men met zich mee droeg. Ze werden gebruikt als rugzak voor soldaten en om proviand en andere benodigdheden voor een reis in mee te nemen. Toen Jezus de 4000 mensen eten gaf (Matt. 15:37), werd er een ander soort (grotere) mand gebruikt.

Ons dagelijks brood

Het wonder dat hier beschreven is, zal nu niet meer op deze manier plaatsvinden. Maar dit wonder gebeurt wel steeds weer op een andere manier: God zorgt voor Zijn volk en onderhoud hen elke dag, zowel geestelijk als lichamelijk. De Heere zal voorzien, ook als het moeilijk is. Wij letten daar vaak niet op, omdat we het 'gewoon' vinden. Toch is dit ook een wonder!

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Matt. 14:13-21, Mark. 6:30-44, Luk. 9:10-17, Joh. 6:1-15
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 50
- **Literatuur:**
Statenvertaling met kanttekeningen
Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 3 – Uitgeverij Kok, Kampen
Drs. J. Douma – Handboek voor het evangeliserend onderwijs in de Heilige Geschiedenis (N.T.) – Uitgeverij W.D. Meinema, Delft

Drs. M. Henry – Verklaring van het Oude en het Nieuwe Testament deel 2 – Uitgeverij De Banier, Utrecht
(Online) Studiebijbel

C. Suggesties voor de avondinvulling

Om te zingen <ul style="list-style-type: none">• Psalm 104:14• Psalm 145:5	
Alternatieve startopdracht <p>Bespreek met elkaar de stelling: 'Er is genoeg eten in de wereld, het is alleen oneerlijk verdeeld'.</p>	
Niveau 1	Niveau 2
Bijbel <p>Matt. 14:13-21</p> Vragen <ol style="list-style-type: none">1. Wat doen de mensen als ze de Heere Jezus in het schip zien gaan (vs. 13)?2. Wat is de reactie van de Heere op het zien van de mensen (vs. 14)?3. Met welk probleem gaan de discipelen naar de Heere Jezus toe (vs. 15)?4. Welk wonder gebeurt er (vs. 19)?	Bijbel <p>Joh. 6:26-35</p> Vragen <ol style="list-style-type: none">1. Waarom zoeken de mensen de Heere Jezus weer op (vs. 26)?2. Welk hemels brood kregen de Israëlieten in de woestijn (vs. 31)?3. Waarom noemt de Heere Jezus Zichzelf het 'ware Brood van God' (vs. 32)?4. Welke belofte geeft de Heere in vs. 35?
Keuzevragen <p>Startopdracht Vraag 1, 3, 5, 6, 8 Stelling 1 Doe er wat aan!</p>	Keuzevragen <p>Startopdracht Vraag 2, 3, 4, 6, 7, 8 Stelling 1, 2 Doe er wat aan!</p>

D. Antwoorden en suggesties

Startopdracht

De eerste levensbehoeften van een mens zijn eten, drinken en kleding. Het kan echter ook zijn dat er andere dingen genoemd worden die je zelf heel belangrijk vindt en niet kunt missen. In deze schets gaat het over de Heere Jezus die niet alleen in de geestelijke nood voorziet, maar ook in alles wat we nodig hebben voor elke dag!

Vragen

1.
 - a. De discipelen zijn door de Heere Jezus uitgezonden en hebben in het land gepredikt. Ook hebben ze zieken gezond gemaakt en demonen uitgedreven (o.a. Mark. 6:7-13). Ze komen nu verslag doen bij de Heere Jezus. Hij neemt hen mee naar een eenzame plaats, zodat ze kunnen uitrusten.
 - b. Johannes de Doper is onthoofd door (een knecht van) Herodes. Zijn discipelen komen tot de Heere Jezus en vertellen dit aan Hem.

2.
 - a. Dit staat in Mark. 6:34 en houdt in dat het volk geen goede leiders heeft. Ze krijgen van de Schriftgeleerden geen goed geestelijk onderwijs. Met dit beeld grijpt de Heere Jezus terug op Num. 27:17, waar Mozes bij God pleit voor een opvolger. De mensen waren dringend toe aan de leiding van een herder.
 - b. In Johannes 10 noemt de Heere Jezus zichzelf de goede Herder. Hij is de enige, ware Leraar in tegenstelling tot allerlei bedriegers en verleiders. Hij zorgt voor Zijn gemeente en offert Zichzelf op voor het behoud van Zijn schapen. Een goede herder zorgt voor zijn kudde en beschermt hen tegen gevaren. Mensen die ingehuurd worden doen dat niet, zij voelen zich niet verantwoordelijk voor de kudde. De Heere Jezus is de Goede Herder. Hij is als goede Herder beloofd in Jes. 40:11 en Ezech. 34:23. Denk ook aan Ps. 23 en Hebr. 13:20 waar Hij 'Herder' wordt genoemd.
 - c. Deze mensen (schapen) hebben goede leiding nodig. Die wordt niet gegeven door de Schriftgeleerden, maar wel door de Heere Jezus. Daarom hebben ze Hem nodig.

3.
 - a. Laat de jongeren hier op reageren. Het werkwoord dat Markus in dit verband gebruikt, drukt een diepe emotie uit (zie ook Mark. 1:41; 8:2 en 9:22). De aanblik van de grote menigte raakt de Heere Jezus diep in Zijn innerlijk (het werkwoord is afgeleid van een woord dat 'ingewanden' betekent). Hij werd diep van binnen geraakt, omdat de mensen waren als 'schapen zonder herder'.

b. Ja, 'Hij wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen' (2 Petr. 3:9). Hij heeft ons behoud op het oog. Denk ook aan het wenen van de Heere Jezus over Jeruzalem (Luk. 19:41). Dit laat ook Zijn bewogenheid met mensen zien. Hij geeft ons nog de tijd om ons te bekeren, alleen dat al is het bewijs van Zijn bewogenheid met mensen.

4. De discipelen zijn al eerder getuige geweest van wonderen, denk aan het wonder op de bruiloft te Kana. Daar loste de Heere Jezus het tekort aan wijn op door water in wijn te veranderen. Deze situatie is een bewijs: geloven ze dat de Heere Jezus ook nu, in deze nood, kan voorzien? De discipelen moeten leren onvoorwaardelijk Hem te gehoorzamen. Ze moeten leren te vertrouwen op Zijn goede zorg, en wij ook!
5. Ex. 16: het wonder van het manna in de woestijn.
1 Kon. 17:14-16: het meel dat niet opraakte en de olie die niet ontbrak.
2 Kon. 4:3-6: de olie die bleef stromen
2 Kon. 4:42-44: de spijziging van de honderd man door Elisa.

Stellingen

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

- a. Zie ook H.C. zondag 50. Ook al hebben we overvloed van alles, wij hebben daar geen voordeel van als God Zijn gaven niet zegent. Daarom blijft het nodig om dit gebed te bidden. Door dit gebed moeten we dagelijks beseffen van God afhankelijk te zijn en alles wat we nodig hebben alleen van Hem te verwachten. De Heere leert ons om bij de dag te leven. We weten niet of we er morgen nog zijn.
- b. Het is een Joods tafelgebruik om na de maaltijd de restanten van het eten te verzamelen. Men deed dit vanuit de gedachte dat er van de gave waarvoor God eerst gedankt is, niets verloren mag gaan. Het is goed om je hiervan bewust te zijn en niet zomaar eten weg te gooien.

Vragen

6. a. Honger en dorst naar de gerechtigheid.
b. Honger en dorst, dat drukt een sterk verlangen uit. Een verlangen naar het volmaakt leven naar de geboden van God. Het gaat om het persoonlijk leven in de gerechtigheid, een beantwoorden aan de wil van God. Geef gelegenheid om hierop te reageren. Probeer duidelijk te krijgen hoe die 'honger en dorst' nu concreet te zien is in het leven van mensen.

c. Persoonlijke reacties

d. 'Zij zullen verzadigd worden', dat wil zeggen: zij zullen door God beloofd worden. God zal hun verlangen vervullen. Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarop gerechtigheid woont. Dan zal het volkomen zijn.

7. a. De Heere Jezus geeft hier een nieuwe betekenis aan de paasmaaltijd, Hij stelt het Heilig Avondmaal in. Hij neemt het brood. Hij dankt ervoor en breekt het in stukken. Hij geeft het aan Zijn discipelen. Het brood wees op het lichaam van de Heere Jezus.
- b. De woorden uit Luk. 22:19 lijken heel veel op de woorden uit Matt. 14:19. Het wonder van de vermenigvuldiging van het brood wijst heen naar het Avondmaal. Ook wijst zowel dit wonder als het Avondmaal heen naar het Koninkrijk der hemelen. Daar zal alles volkomen zijn. Daar mag iedereen die in Hem gelooft, bij deze Koning aan tafel zitten. Het avondmaal van de bruiloft van het Lam (Openb. 19:6-10).

Opdracht 'Ichthus'

8. a. De Heere Jezus vermenigvuldigde de broden en de *vissen*.
- b. Probeer dit concreet te maken in de situaties waarin de jongeren zich bevinden.

Opdracht 'Doe er wat aan!'

Sommige scholen zamelen regelmatig voedsel in. Dit wordt vervolgens naar de voedselbank gebracht. Denk er als vereniging over na om dit ook te gaan doen.

E. Extra voorbereiding

Van te voren:

Voor de opdracht 'Doe er wat aan': zoek informatie op over de dichtstbijzijnde voedselbank. Vraag informatie aan over een inzamelingsactie; mogelijk zijn er producten die ze liever niet hebben.